

گفتگوگويەك لە نىوان جمانە حەداد و پاولۆكۆيلۆدا

برۆ بۆ تارب و لەمىوانخانەى ھنرى چوارەم دابەزەو چاوەرێى پەيوەندى تەلەفۆنى من بە .

ئەو سەفەرەى كە كردم بۆ ئەو ھى چاوپيەكتەن لەگەڵ پاولۆدا بکەم لەر -ووى دەروونى و جەستەيەو زۆر ماندووى كردم .

لەماو ھى ئەو شەش كاتژميرەى كە لە شەمەندەفەردا بەسەرم برد لەپاريسەو ھى بۆ شارۆچكەى (تارب)كە دەكەوێتە ناوچەى (پيرنى)، بېرم لەو دەكردەو ھى ئەم چاوپيەكتەن تا چ ر .ادەيەك دەگونجیيت بۆ ناوەرۆكى داستانىكى پۆلىسى يان بۆ فيلمى ھيتشكوكى .

ئەگەر كويلۆ ناوئيشانى مالى و ژمارە تەلەفۆنەكەى يان ھىچ رىگايەكى تريشى پى نیشان نەئەدام تا بىگەيەنیتە ئەو ناوچە لادى نيشينەى فەرەنسا، بەلام لە (Emil)كەيدا ناوئيشانەكەى بەم شيوە نووسىبوو: (برۆ بۆ تارب و لەمىوانخانەى ھنرى چوارەم دابەزەو چاوەرێى پەيوەندى تەلەفۆنى من بکە).

كاتىك لە شەمەندەفەرەكە دابەزىم و سواری تەكسيەك بووم پرسىم لە شۆفیرەكە: (ئایا پاولۆكۆيلۆ دەناسیت؟).

ئەويش بەتورەيى و گومانەو تەماشايەكى كردم و ووتى: (لێرەدا جگە لەو كەسى تر ناناين) چيتر دلنيا بووم، و لەدلى خۆمدا ووتم كەواتە دۆزىنەو ھى زۆر سەخت نى، بگرە ئەگەر بەلینى چاوپيەكتەنەكەشى لەبىر چووبیتەو .

لەجامى ئۆتۆمبیلەكەو روانيمە ئەو كیوانەى كە دەورى من و ئەو ناوچەيەى دابوو، لەھزرم دا ئاستەنگەكانم دەبرى و بەسەر تاشە بەردەكاندا سەر دەكەوتم و بەناو دۆل و دەشتە پان و بەرىنەكاندا ھەنگاوم دەناو لەدواى خۆمەو بەجیم دەھيشت بۆ ئەو ھى تەكیەى (حاجى كامپۆستلام) بدۆزمەو، دواى ئەو بەخۆمدا ھاتم و لەدلى خۆمدا ووتم لەوانەى من زیادەر -ووى بکەم لەتیکەل كرنى نىوان كتیب و نووسەرەكەى، لەنىوان و ھم و راستیەكانى ژيان، و دانیش بەو ھى دەنیم كە ئەندیشه تا ر .ادەى پىويست سەرچاوەى داستانەكانەو بەلای خراپترین سیناریۆشدا دەشكییتەو، بەلام زۆر زوو تەم و مژى ھەندیشهكانم ر .هواندەو لەھزردا ووتم نەخیر. نەخیر باوەر ناكەم بەلینى چاوپيەكتەنەكەمانى لەبىر چووبیتەو، لەوانەى لەدەفتەرى یاداشتەكەيدا نووسیبیيتى، يان لەوانەى سكرتیرەكەى لە دەفتەرى یاداشتەكەى خۆیدا نووسیبیيتى، لە وانەشە بیەویت تواناو دانەخۆداگرتنم تاقى بكاتەو .

بەھەر حال فەزای ئەو چاوپيەكتەنە لەر-ووبەروو بوونەو چارەنوسىەكان دەچوو، و شایەنى ئەو نەخشە بوو كە لەھزردا دامرێژابوو (ھەموو شتىك ئاسایى دەبیيت) لەدلى خۆمدا ووتم ھەك قیرو نىكا كە یەكیكە لە پالەوانى داستانەكانى بریارى ئەو ھى نەدابوو (بەرم)، بەلام پىويست بوو ھەك قیرو نىكا بر .يار بەدەم دەست لەم دلە راوكیە ھەلگرم، لەناكاو پيش ئەو ھى بگەمە شوینى مەبەست زەنگى مۆبايلەكەم لیدرا، (بەخیر بیيت) كاتژمير شەشى پاش نيوەرۆ لە مالىەكەمدا چاوەریت دەكەم، و ئاھەنگى سبەى ئىوارەت لەبىر نەچیت، ئاھەنگ؟ كام ئاھەنگ؟

باوهر ناکەم پاولۆ کۆیلۆ کە لەدایک بوونی (1947)ە، و خاوەنی حەوت رۆمان و کۆمەڵێک نووسینی تر، لەنووسینەکانی بچیت، سەرەرای ئەوەی کە باوهری پێدەکەین کاتیک بانگەشەیی ئەوە دەکات کە راستگۆیە لەگەڵ خۆی و خۆینەرەکانیدا، بەلام ئەو تیر وانیەیم لە نەلە (کیمیایەر) و نەلە (یادگاری موعیکدا) و نەلە (کۆی پینجەمدا) بینوو، زەنگی ئەنتەر فۆنم هینایە دەنگ و هاتە دەرەو بۆ پیشوازیم: رەوتیکی دینامیکی، لەشیکی وەرزشەوان لە بەرگی پانتۆلیکی کابۆیی و فانیلەیهکی قۆل کورتی رەشدا، لەگەڵ بزە خەنەیه کدا، تەوقە کردنیکی بەهیز، شیوازی گەتوگۆکردنیکی سادە و لیپوردە لە ساتی یەکەمی بینینیدا، (بی گومان کە سیکی کاریگەر، بی گومان متمانەیهکی تەواوی بەخۆی هەیه، و زۆر جادووگەریشە لە بەکارهینانی وشەدا، و لەپیش چاومدا بینیم تیکەلەیه کە لە هیژو حکمەت، و هەست و فەلسەفە، لەدەر اوکی و پایەداری، لەگالته و قۆلبوونەو لەبابەتەکان)، لە مندالیکی هەمیشە سەر سورماوو ئەو ئەزموونە ژيانەیی کە ناتوانی بەخەیاڵیش بەرجەستەیی بکەیی تییدا ژیا، کاتیک دەرگای ماله کەیمان تیپەر اند، یەکسەر پەنجەیی راکیشا بۆ کۆمپیوتەرە کە لە کتیبخانە کەیدا دانرابوو، ووتی: (وەرە، وەرە ئەمە بخۆینەو کە (راسل کرو) هونەرماندی ئەمریکایی لە زنجیرەیی دوینیدا لە بەرنامەیی (ئوپیرا)ی بەناوبانگدا چی ووتوو: (وا دەرە کە ویت (کیمیایەر) نووسەری ئوپرایە، بەلام نەم توانی دەست لەو بیرکردنەو هەلگرم کە لەوانەیه تاکە نووسەرە کەیی من خۆیندبیت مەو پێشکەشکەری ئەو بەرنامە ئەمریکەیه کە حەز دەکات بانگەشەیی رۆشنییری بکات، یان تا ئەو رادەیهی کە یانەیی کتیب دابمەزینیت).

هەر وها لێی پرسیم: (Emil) هەکەیی من دەزانی؟

دوای ئەم پرسیارە خۆمان کرد بە ژووری میواندا: (ولاتیکی زۆر جوانت هەیه، لەگەڵ هەندیک لە هاور یکانم لەسالی (1996)، سەردانیمان کرد، بەراستی سحری جوانی سەیداو شاخی بەعە بەگ و شاخی برنج کاری تی کردم).

نەم زانیوو کە لەوەوپیش کۆیلۆ سەردانی لوبنانی کردوو، بەتەمابووم بەناوی نوسینگەیی (البرج) میوانداریه کە تاییه تی لە لوباندا بۆ ساز بەم بۆ ئەوەی سیمینارو ئاهەنگی کتیب ئیمزاکردنیکی میژوویی بۆ عاشقە لوبانیه کانی ریک بخەم.

(باوهر دەکەیت ئەمە سییەم جارە لەم هەفتەیه دا میوانداریم بکەن بۆ لوبنان، وەرە دوو (Emil) هەکەیی تریشی بخۆینەرەو).

جاریکی تر تەماشای کۆمپیوتەرە کە دەکەین:

تەماشاکە یەکەم میوانداری لە بلاوکراو هیه کە لوبنانیه و هیه، و دوو مییشیان لە کەسیکە و هیه کە دەیه ویت کتیبە کانم وەرگێرتە زمانی (ئەرمەنی).

کاتیک پیم وت کە بەغیالی بەو دوو میوانداریه دەبەم، سەرەر ای ئەو هیکە خۆینی ئەرمەنی لە جەستەمدا دەسووریت، لەری دایکی دایکەم و هەچە لە کمان دەگەریتەو بۆ سەر ئەرمەنیەکان.

وتی: باشە بیری لی دەکەمەو، بەهەر حال من لەو باوهرە دام شتەکان سی جار خۆیان نیشان دەدەن، لەوانەیه ئەمە یان یەکلایی کەرەو بیت، نازانم بۆ لوبنان، بەلام حەز دەکەم بەم زوانە سەردانی ئەرمینیان بکەم.

كۆيلۆ باسى ئەۋەي كىرد كە كىتئىبەكانى بۆ شەست (60) زمان ۋەرگىدراون و لە (155) ۋولاتى جىاوازدا بلاۋ كراۋتەۋە، ھەرۋەھا باسى ئاستى بلاۋكردنەۋەي كىتئىبەكانىشى كىرد لەۋلاتە ەرەبىەكاندا، ھەرۋەھا باسى ۋەرگىرو بلاۋكراۋە دزەكانىشى بۆ كىردم، بەلام دانى بەۋەدا نا كە دلگران نىە لەۋەيكە ئاگادارىيان نەكردۋە لە بلاۋكردنەۋەي كىتئىبەكانى، بەلكو شانازىشى پئو ەكات، و تەنھا نىگەرانى جۆرى كارى بلاۋكردنەۋەو ۋەرگىرانى ئەم جۆرە دزانەيە كە لەۋانەيە لەئاستى پئويستدا نەبىت، ھەر لەمىانەي ئەم گىفتوگۆيەماندا باسى (مارى توق) ۋەرگىرى لىھاتوومان كىرد، ھەرۋەھا باسى ئەو دوو ۋەرگىرە لوبنانىەمان كىرد كە لەبەرازىل دادەنىشن، ھەرۋەھا باسى ئاھەنگەكەشمان كىرد- لىرەدا نەينى ئاھەنگەكەشم بۆ ئاشكرا بوو- سبەي لەمالەكەي خۇيدا بەرپاي ەكات كە ھەموو سالىك لە (19)ى ئازاردا ئەم ئاھەنگە ەگىرئ.

بەبۆنەي (يوسىفى پرۆز) ھەرۋەھا باسى ئەو پەلكە قژەي كە لەكۆتايى پشت سەريەۋە بۆكردم كە يادى سەردەمانىك كە ھىپى بوو، ھەرۋەھا باسى ئەو نەخۇشخانە دەرۋنىەشمان كىرد كە لە تەمەنى ەقەدە سالىدا دايك و باوكى تئيدا خەۋاندبوويان لەبەر ئەۋەي پئى ۋوتبۋون دەيەۋىت بىتت بە نووسەر نەك بەئەندازيار، ھەرۋەھا گىفتوگۆمان لەبارەي دەۋلەمەندى رۆشنىبرى ەرەبى و كارىگەريەكانى لەسەر نەستى مرؤف و سۆفى و وشىرەكار، ھەرۋەھا ۋتوۋيژمان دەربارەي داستانى (ھەزار شەۋ) ۋرادەي دلقرىنى فەزاي شاعىرى و داستانەكانى لەسەردەمى مندالىدا، ھەرۋەھا دەربارەي جبران خەليل جبران و نامەكانى كە دەينارد بۆ (مارى ھىسكل)، ئەۋەي كە پاولۆ تەنھا رازى نەبوو لەۋلاتەكەيدا بلاۋ بكرىتەۋە بەلكو بلاۋكراۋەكانى ترىشى ناچار كىرد ۋەري گىرئە سەر زمانەكانى ترو لەۋلاتاندا بلاۋى بكەنەۋە.

بەلى ئەو سەفەرى دەستم پى كىرد لەسەرەتادا زۆر گران بوو، بەلام ئەم (جادوگەرە) زانى چۆن بەرھەمى ئەم ماندوۋيەتيە بەجوۋلەيەكى بەپەلەي دەستە ناسكەكانى بىگور ئت بۆ گولئىكى سۋور، كاتىك دەستمان كىرد بە گىفتوگۆ كىردن لەبەردەم مىزىكى كورت پايدە چوار مشقى دانىشت و پئى ۋوتم: (ئايا مۆلەتم دەدەيت لەكاتى گىفتوگۆكىردنماندا بەم شىۋەيە دانىشم؟) بۆماۋەيەك رۆچۋومە ئەو سەرسورمانەي خۆم، دۋاي ئەۋە ھىچ ۋەلامىكم پى نەبوو جگە لەۋەيكە منىش ەك ئەو لەبەرامبەريدا چوار مشقى دا نىشتم، تەسجىلەكەم تى كىردو ۋوتم: (جەنابى كۆيلۆ ئامادەيت؟)

ئەۋيش لەۋەلامدا ۋوتى: (من ھەمىشە ئامادەم، دلنيام گىفتوگۆيەكى خۆشمان دەبىت).

*ۋەك دەرەكەۋىت تۆ كەسىك نىت خاۋەنى ر وانگەيەكى سادە بىت، و زۆر جار ئەۋە باس دەكەن كە تۆ عاشقى ئەۋەي پئىچەۋانەي شەپۆل مەلە بكەي، كەۋاتە با گىفتوگۆكەمان لەسەرەتاۋە دەست پئىبەكەينەۋە، تۆ لە (يانزە خولەك)دا باسى سىكس و چىژو جەستەت كىردۋە، كە خويئەرەكانتى ر اوەشاندبوو، چۈنكە ئەۋانت راھىنابوو بچنە جىھانى ر ۆح و ھىما ئامىزەك انەۋە، ئايا لەۋە ناترسى ئەم كىتئىبە كاردانەۋەيەكى پئىچەۋانە لەخويئەرەكانتدا دروست بكات؟

لەبەر ئەۋەيكە ەزم دەكرد رۆمانىك بنوسم باس لە سىكس و ھەلۋىستەكانمان لەبەرامبەريدا بكات، بەلام پئىش ئەۋەي چاۋپئىكەۋتن لەگەل (ماريا)دا بكەم نەم دەزانى چۆن داپىرئم، چۈنكە سىكس يەكئىكە لەۋ وزە چالاكانەي كە تواناي ئەۋەي ھەيە ئاراستەي مىژوو بگورئت، بەبۆچۋونى من ئەم چەمكە تەنھا ھەلسوكەۋتى سىكسى نىە،

له بهر ئه وه چهز ناکه م به (کرداری سیکیسی) بانگی بکه م، بۆ نمونه سیکیس نه نهها ئه وه نهیه که ئه نهجامی ده دهین، به لکو ئه وهی به هه مان شیوه پیکی ده هینین، له وانه یه یه که م جار ترسی ئه وه م هه بوو ئه م کتیبه م خوینه ره کانم راوه شینیت، به لام ئیستا متمانیه کی ته واوم هه یه به خوینه ره کانم و له و باوه ره دام مرؤف ده بیته به پله ی یه که م له گه ل خۆیدا راستگو بیته، له بهر ئه وهی ئه م کتیبه هه مان ئه و بابه ته یه که له هزرمدایکم ده دایه وه و له ر. وحمدا هه لکو لرابوو، که واته هه چ دوو دلایش نیم له بانگه شه کردنی، به لام کاردانه وه کانیش به شیوه یه کی ئیجابی ده رکه وتن نه ک به و شیوه یه کی که لیی ده ترسام، (یانزه خوله ک) بگه له (2003) دا پر فرۆشترین کتیب بووه .

به لام هه ستم ده کرد خویندنه وه ت بۆ سیکیس و خۆشه ویستی له سنور به ده ریته، به لام تۆ داستانیکی خورافیمان بۆ ده گیڕیته وه که پاشاو شارژن ده بیته ژیانان بۆ هه تا هه تایی به خۆشی کۆتایی بیته ..

- (تۆ باوه رت وایه ؟).

- (به لی).

- (له وانه یه تۆ راست بکه ی .. به هه رحال، زۆر بیرم له کۆتایی داستانه که کرده وه، چونکه دوو هه لبژاردنم له به رده ستدا بوو:

هه لبژاردنی یه که م: ده بوو داستانه که م به خه م کۆتایی پی بینم، دووه میش ده بیته داستانی ماریا بی هه چ ده ست تیوه ردانیک باس بکه م، که له کۆتاییدا شوو ده کات به و که سه ی که خۆشی ده ویت .

* به بۆچوونی من ئه و چاره نوسه ی بۆت هه لبژاردن مه به ستم ژیا نی هاوسه ریته یه، کاره ساتبارتره له وه یکه دابرینت بۆ هه لبژاردنایه .

به پیکه نینه وه ده لیته .. نا .. نا! به هه رحال، ئه وه واتای ئه وه ناگه یه نیته که من مه به ستم له ئه فسانه ی ژیا نی هاوسه ریته ی به خشی نی شادی ژیا ن به سه ر بردنه، و هه مووشمان ده زانین که من ئه و داستانه خۆشه ویستیانه ی که به خۆشی کۆتایی بیته به تاییه ت له م داستانه شدا، به لام ویستم به ئه مانه ته وه داستانی ماریا بگێر مه وه، ئه و کیژۆله ی که به راستی چاوپیکه وتمم له گه لدا کردووه و باسی ژیا نی خۆیی بۆ کردووم، هه رچه ند خۆشه ویسته که ی له راستیدا وینه کیش نه بوو، به لام داستانه که ی هه مان ئه و نه خشه بوو که له هزرمدایه ده وایدا ده گه رام .

* به لام تۆ نوسه ریت نه ک گیڕه ره وه ی ژیا نی خه لکی، هه رچۆنیک بیته تۆ ده توانیت بیبریته و لیکیان به سستیته و به و شیوه یه کی چه زی لی ده که یته وه ک هه ویر بیخیلیته و به ئاره زووی خۆت نانی جوانی لی دروست بکه یته .

- (به لی وایه، منیش به هه رحال هه مان کارم ئه نه جام داوه، هه رچه ند که سایه تیه کانم ئالۆگۆر پیکردووه، و روانگه ی خۆم وه ک پیاو و وه ک ژن تیدا تییه لکیش کردووه، و به م شیوه یه ش کاریگه ری ده کاته ر وچی هه رکه سیک له رووی سیکیسیشه وه گه شتوممه ته ئه و باوه ره ی که پیویسته جه سته ی خۆم خۆش بویت، ئه مه ش یه کیکه له ده ربهرینه خۆشه ویستیته جه سته ییه کان، له وه ش گرنگتر نابیت سۆزمان له جه سته مان جیا بکه ینه وه، ئایا جوانتر نیه هه ردووکیان پیکه وه بن، ئه وه ی یه که م داوای ده کات وئوه بوو که دووه م ده یویست .

* پیچه وانه که ی چی روو ده دات؟

- (سیکسی بی سۆز گهورهترین تاوانه لهجهستهمانی دهکەین، ئەوێ بەلامهوه سەیر بوو ریژەیهکی زۆر ئیمیلیان بۆ ناردبووم و خۆینه رهکانم ئەوێان پێ رادهگه یاندم که (یانزه خولهک) زۆر لایهنی ژیان و رهفتاری سیکسی بۆ روون کردوونهتهوه که هیچ کات ده رکیان پێ نهکردبوو.

خه لکی راهاتبوون کرداره سیکسیه باوهکان دووباره بکه نهوه، و لایه نه گرنگ و تایبه تهکانی هه ر تاکیک پشتگۆی بخه ن، و ئەوه لهبیر دهکەن که هه ریهک له ئیمه خاوهنی تایبه تهندی جهسته بی سیکسی خۆیه تی و هیچ کاممان له هیچمان ناکات، و ئەجامه که شی بر ینی چه ند قوناغیک جیاوازو به دهست هیئانی زۆر لایهنی ئەزموونی، به لام پشکنین پشتگۆی ده خه ین به واتا: ئەو ر استیه په سه ند بکه ین که هه موومان توانایه کی جیاوازان هه یه، به م جیاوازیه وه له گه ل خۆشه ویسته کانه ماندا هاوبه شی بکه ین.

*ئایا ئەم گونجانه ته واوه ی نیوان جهسته و ر وچ، روانگه یه کی ئاسانکاری نمونه ییه، په یوه ندی نیه به زمانی ئالۆزکردنه وه؟

نمونه یی؟ باوه ر ناکه م، ئەوه ی پیویسته هه ول بده ین باشتترین شتمان پیشکەش بکه ین، و تی بکۆشین تا بگه ینه خۆشه ویستی راسته قینه بی ئەوه ی وه ها بیر بکه ینه وه که ئەم چه مکه وهک به هه شتیک وایه و هیچ کیشه یه کی تیا به رجه سه نا کریت، به لکو به پیچه وانه وه خۆشه ویستی راتده وه شیئیت، گه شه ت پێ ده کات، سیست ده کات، ماندوت ده کات ده ت حه ویئیته وه، هه موو ژیان ت سه ره و ژیر ده کات، خۆشه ویستی به ر په رچ دانه وه یه کی روژانه یه، ئەتوانیت بنیاتمان بنیت، به هه مان شیوه ده مانروخینیت. ئیمه ی پیاو بۆ نمونه هه موو ژیانمان تیده په ریئین بۆ ئەوه ی نیری خۆمان بسه لمینین هه روه ها ئەوه ش بسه لمینین توانای ئەوه شمان هه یه که به زۆر یان به هه لّخه له تان دن ده ست دریزی بکه ینه سه ر ر هگه زی به رامبه رمان و لیها تووشین له کاره سیکسیه کانه ماندا، به لام خۆشه ویستی به م شیوه یه نی ه، به لکو سۆزه، به رجه سه ته کردنی یه کتره، تیگه شته و گونجانه هه روه ها سیکسیش به هه مان شیوه ...

به لّ سیکسیش به دلنیا یه وه به هه مان شیوه یه، به لا م من زیاتر پێدا ده گرمه سه ر مه وای سۆزو هه ستی خۆشه ویستی، هه رچه ند زۆر به مان ده ترسا له وه ی خۆشه ویستی بکات، چونکه زۆر ئازارمان چه شتبوو به ده ست ئەوه ی که بی ترس خۆشه ویستیمان کردوه، به لام سه ره ر ای ئەم هه موو گرفتانه ده بیّت هه ر خۆشه ویستی بکه ین.

*له و باوه رده دا نیت شیوازیکیشت له ئامۆژگاری که رو رینوینیت له خۆ گرتوه؟

-ئامۆژگاری که ر؟ من؟ هه رگیز.. هه ریگز! وا هه ست ده که م تۆ ده ته ویّت به هه موو شیوازیک سوکایه تیم پێ بکه یّت!

من هیچ کات هه ولّم نه داوه رینمایي هیچ که سیک بکه م، به لکو له و باوه رده دام هه ر یه کی کمان شیوازو ریچکه یه کی تایبه ت به خۆی هه یه و هیچ کات نه م وتو وه پیویسته خه لک به دوای ئازارو گرفت و ئەزموونه سه خته کانه ماندا بگه ریّن، ئەو په یامه ی که من ده مه ویّت پێیان راگه یه نم ئەوه یه کاتیک ئەم حاله تانه روو به رویان ده بیته وه لی هه لّنه یه ن، گرفتیش له وه دا نیه له به رامبه رکیدا شکست بێنین، به لکو پیوسته بزانی ن په یمان به چ خالیک بردوه

لەم تىكۆشانه خوديهماندا مارياش پەي بەم خال برد، بۆ نمونه لەم دوایاندا پەي بەلايه نه سيكسيهكانى خۆي دەبات بەو شيوهيهي كه هەق پەسەنيان دەكات.

* تۆش پيوستت بەچەنيك كات هەبوو تا ئەم لايەنه لەخۆتدا ئاشكرا بكەيت؟

-گوئى بگره، من ئىستا ئەمەنم (56)ساله، مەبەستم ئەوهيه ماوهيهكى زۆره له ژياندام: هەموو مان بەچەند قوناغيكدا دەگوزەريين كه درۆو كودهتا دەرونيهكانمان پى دەناسينيت، پيش ئەوهي ماهيه تي ر هەگەزى خۆمان بناسينه وه .

* ئايا تۆ پەنات بۆ سۆزانی بردوو؟

بەللى دوو جار يان سى جار، ئەويش لەتەمەنى شانزه سالىدا، ئەمەش له بەرازیلدا بەكارىكى زۆر سروشتى لەقەلەم دەدریت، ئەلبەتە وهك سەرەتايەك يان وهك دەروازهيك ليه وه دەچينه ناو جيهانى نيرينه وه، بەلام لەم ئەزمونەمدا جگه لەترسە دلە راوكى هەستم بەهيجى تر نەدەكرد. دواي ئەم قوناغه لەشەستهكاندا شەپۆلى (ههپى)هات و سيكسى نازاد و بى كۆتوبەندى لەگەل خۆيدا هينا، سەربارى ئەو خۆپاريزيهيم لەم جۆره پەيوەنديانەدا، لەو باوەرەدام هيشتا سەرقالى پشكنينى ئەم بەشەي بونم، ئەلبەتە وهك چۆن لەبەشەكانى تردا بەردەوام لەگەراندەم. لەبەر ئەوهش (يانزه خولهك)م نوسى، چونكه ر هەنگدانەوهي بەشيكى منە هەروەك كتيبهكانى ترم.

* ئايا سوری لەسەر ئەوهيكە خۆت ئاشكرا بكەي يان بەشيوهيهكى جوانتر بلين دەتەويت لەرأى نوسينهكانتەوه خۆت بدۆزيتەوه؟

بەللى سورم لەسەر ئەوهي خۆم بدۆزمەوهو بيناسم. من دەربارەي شتيك دەنوسم كه زۆر گرنگە بەلامەوهو سەر قالى هەنديك بابەتم دەكات كه له هزردا ليكى دەدم هوه. دوور لەو شتەي كه خەلك پيش بينى دەكەن ليم. بەبروای من زۆر سەختە ئەگەر مرؤف هەولئى ئەوه بەدات بەردەوام خۆي بشاريتەوه، من نامەويت خۆم بشارمەوه، من نامەويت دەمامك بكەمە دەموچاوم، بەلكو دەمەويت زۆر بەسادەيى خۆم لەگەل خەلكيدا بەش بكەم: بەللى من حاجى كاپۆستلام، من جەنگاوهري رأى رۆشنايم، من شيشە فرۆش و شوانەكەم، من ئەو وینه كيشەم كه ماریا عاشقى دەبيت، بەشيوهكهي تريشى من خودى مار يام! هەموو كتيبهكانم هەولدانیکە بۆ ئەوهي وهلامى ئەو پرسيارانه بەدەمه وه كه پەيوەستن بەژيانەوه، من نوسەريكى زۆر راستگوم و خوينەرەكانيشم شايەت حالى ئەم راستيهن، ئەگەر واش نەبوایه ئەوا دەستيان له خويندنى نوسينهكانم هەلدەگرت و هەستيان بەوه دەكرد كه كەسيكى روکەشم.

* تۆخوينەرئىكى زۆرت هەيه، ئايا ئەتوانى نهيئى سەرکەوتنهكانى خۆتمان بۆ باس بكەي؟

-كاتيک ئەو رۆژه بيت هۆكارى سەرکەوتنم بزائم کۆتاييم پى هاتوو، تۆ زۆر فيلبازانه لەرأى وهسف کردنمەوه دەتەويت وام لئى بكەي خۆم باسى خۆم بكەم، بەلام من پيت دەلیم، ئەمە گرایه، بۆچى دەتەويت من تيبگەم، لەگەشتنى وشەكانم بەو ريزه زۆره ر وحه؟ زۆرکەس ئەم پرسيارەم لئى دەكەن، بەلام ئەگەر خوينەرەكانم تاوانبارم بکەن بەوهي كه وهلامى ئەم پرسيارەم لايه، پييان بلئى با دەست له خويندنى كتيبهكان هەلگرن،

به لّام به گشتی دوو هۆکار یارمه تی مرؤف دهدات بۆ ئه وهی خه ونه کانی بهیئیته دی: یه که م ده بیّت ئه و که سه ی خه ونی هه یه باوه ریکی ته واوی به خه ونه که ی هه بیّت، دوو م ده بیّت ئه وه بزانیّت که به ته نها خو ی ناتوانیّت خه ونه کانی به دی بهیئیت ئه وه ی په یوه ست بی به منه وه، خ وینه ره هاوپه یمانه کانم به هه موو خو شه ویستی دلّسۆزیه کیانه وه یارمه تیان دام بۆ بلاو کردنه وه ی به ره مه می نوسه ریکی نه ناسراو له سه ره تای ده ست پیکردنی دا . *به لّام تو نوسه ریکی که بو یته مایه ی گفتۆ له نیوان فه ره نگه جیهانیه کاند، و ئه وه نده با ست ده که ن زیاده رو یی ناکه م گه ر بلّیم دواکه وته کانت، له هه مان کاتدا هه ندیکیش ئه وه نده ر قیان لیته بگره نادیده ت ده گرن و باسیشت ناکه ن، به لّام ئه وه ی جآی پرسیاره ئه وه یه که ئه م ملیونه ها کتیبه ی فرۆشراون له وانیه زیاتر پرۆژه یه کی بازرگانی بیّت تا ئه ده بی، به لکو هه ندیکیشی ده لیّت تو (به ره م هینه ریکی بازرگانیت) یان ده زگایه کی به ره م هینه ری باشی، و زیاتر نوسینه کانت له گه لّ ئه و که سانه دا ده گونجیّت که تاقه تی خو یندنیان نیه، و ره خنه گریکیش ئه مه ی له سه ر تو نوسیوه: تا ئیستا کتیبیکی کویلو م نه خو یندووه ته وه و چه زیشم لی نیه بیخو ینمه وه، ئایا رای تو ده رباره ی ئه م هه موو تیکه لّ کردنه چیه؟

پاشان جگه ره یه کی دایگرساندو دوا ی مژیکی قول) وتی (خه لکی به ره مه نن له گه ر ئه وه ی شتی بی نرخ، ئه مه ش ه یچ نیگه رانم ناکات، و زۆر سروشتیش وه ری ده گرم، چونکه ئیره یی ره گه زیکی کلاسیکه له ره گه زه سروشته کانی مرؤف، و ئه م گفتوگۆو دژانه ش ئه وه ده سه لمینن که زانسته که م له ناو خه لکیدا بونی هه یه . ئه گه ر به م شیوه به هیزه بونایه تی خو ی نه سه لماندایه ئه وا ئه م کار دانه وانه به م شیوه یه نه ده بون سه رکه وته کانیشم په یوه ست نین به پرفروشی کتیبه کانمه وه، به لّام ره خنه گره کان چه ند سالیکه زۆر به دلّره قی مامه لّه م له گه لّدا ده که ن. راگه یاندنه کان هاوپه یمانی من نه بوون، له بهر ئه وه ئه توانم به شانازیه وه بلّیم سه که وتنی من له ئه نجام دلّه راو کیو شه ره نگیزی خو ینه ره کانمه وه هات دی، تا ئیستاش نوسه ریکی به رازیلی یان فه ره نسی نیه نوسینه کانی به وه هه موو زمانانه وه رگی درابییّت ئه وه نده زمان و له وه نده ولّاتدا جیگیر بو بیّت، له هه مان کاتدا بیئاگلم له بواری بازار و مه رج وداواکاریه کانی: به بیرم دیّت له سه رده می لاویتیما گویم له گورانیه کانی (بیئلس) ده گرت و ده موت به راستی باشتین گورانیبیژی جیهان!

به لّام دایکم پای ده وتم: واز له م گورانیبیژانه بینه، له رای بازاره وه سه رکه وتنیان به ده ست هیناوه و ئه مه ش زۆر به رده وام نابییّت، به لّام به رده وام بوون، و تا ئیستاش نه وه دوا ی نه وه دیّت و خو شیان ده وین.

*ئایا له و باوه ره دایت هه موو جیهان تو ی خو ش بو یّت؟

نه خیر مه به ستم ئه وه نه بوو، به لّام هه ندیک خه لک پیوستیان به رون کردنه وه یه، ده یانه ویّت سه که وتنیان بو شی بکه ینه وه، به دوا ی وه لّامی لۆجیکی و ماتماتیکی دا ده گه رین بۆ ئه وه ی لی تی بگه ن و باوه ری پی بهیئن، به لّام من خاوه نی ئه م جو ره وه لّامانه نیم، که بو چی ئه م ریژه زۆره له کتیبه کانم له بازاردا فرۆشراون؟ با ئه و جو ره خه لکه ئه گه ر بیانه ویّت بزانی پیا ن بلّی با برۆن له کریاره کان بپرسن، بریاری راسته قینه له ده ستی ره خنه گردا نیه، به لکو ئه و خو ینه ره یه که پاره دهدات بۆ ئه وه ی نوسینه کانم به ده ست بهیئیت، و ئه و بر یاره ی که په یوه سه ته به منه وه د او یانه، له راستیدا داهینانی ئه ده بی نه یئیه کی نادیاره و ر ون ناکریتیه وه، و ره خنه گره دلّره قه کانیش په ی به م خاله گرنه گه نابهن.

لەبەر ئەوەی باسی داھینانی ئەدەبیت کرد، لەوەو پێش لە کتیبی (دان پیادانانەکانی حاجی)دا باسی ئەوەت کردوووە کە نوسەر وە لە ژنی سک پر - وایە کە مندالی دەبیت، کەواتە تۆ ناتوانیت دێرێک بنوسی گەر خۆشەویستی لەگەڵ ژياندا نەکەیت، ئەوەی بەلای منەووە گرنگە ئەوەیە کە بزنام چۆن ئەم کارەت ئەنجام داوہ... .

مەبەستت ئەوەیە چۆن خۆشەویستی لەگەڵ ژياندا بکەم؟

دەژیم، زۆر بەئاسانی، بەھەموو پیکھاتەکانمەووە دەژیم مەبەستم شەر - ەنگیزی و شیئی، و خۆشی، و بەخشنەبیمە، ھەرکاتیکیش بەھیزووە لە ژياندا بژین، ئەوا ھەلی زیاتر بەدەست دەھینن بۆ دۆزینەووەی زمانە تاییەتەکەمان، ھەول دەدەم ریز لە ھەموو سات و سحرێک کە شایەنی ئەم نھیتیە یە بگرم. ئەلبەتە کە زۆر لایەنی فیکری ھزرمی داگیر کردوو، بەلام لە ھزرمدا بیروکەییەکی دیاری کراو بیدار دەبیت و گەشە دەکات و بانگم دەکات، ھەست دەکەم پێویستم بەوەیە لەگەڵ خەلکیدا ئەم ھاوارە بەش بکەم.

لەبەر ئەم ھۆیە دەنوسیت؟ ئایا ھاوئەبەشی کردن بە بۆچونی تۆ لە پێش ھەموو شتیکیکەو؟ بەلێ، ھاو بەشی کردن لایەنیکی گرنگی سروشتی مرقاھتەتە.

من پێویستم بە ھاوئەبەشی مرقاھتەتی و خۆشەویستی و زانستە لەگەڵ خەلکیدا. دەنوسم بۆ ئەوەی زۆر شت باس بکەم بۆ خۆم و خۆینەری خۆشم، ئەم راست گۆییەش لەوانە یە پالئەریک بوبیت بۆ ئەوەی خۆینەرم لە ھەموو جۆرە تەمەنیکیدا ھەبیت. دەتوانی ئەوەش بلێیت دەنوسم بۆ ئەوەی ئەو مندالی ناخمان بدوین. *زۆر جار باسی ئەو مندالی دەکەیت. لەو و پێش و تەمەنت پەنجاو شەش ساڵ، ئایا ئەو مندالی ناخت پیر نەبوو؟

نەخیر، گۆیش نادەمە پیر بون، بەلکو پیت دەلیم پیر بون کاتیکی دەست پێ دەکات کە بەرھەمەکان بەرەو سیس بون و بۆگەنی برۆن، ئەوکەسانە ی کە توانای تیگەیشتری ژیانان ھە یە مندالان یان ئەوانە ی وەک مندالی تەماشای دەکەن، ئەو مندالی لە ناخماندا یە وامان لێ دەکات ھەست بەھەموو شتیکی بکەن، و وابزانن ھەموو شتیکی لەبەر چاومان لەناو نەچوو، و لەبەر ئەوەی دەست لە ر - ووبەووبونەووەی ژیان ھە لئاگرین دەبینن داھینان لە دوانی داھینان دیت، ئەو مندالی زیندو نەمرە، تەمەنی نیە، و لەبەر ئەم ھۆیەش پارێزگاری لەو مندالی ناخ دەکەم پیر نەبیت: ئەوەی لەم مندالی ناخدا سەھیرو مایە ی سەرسورمانە، وام لیدەکات زیندو بمیتم، ئەوانە ی تەمەنیان کردوو بەخورماو سوکی سەنگی کیلۆ پێوانە ی دەکەن، و زیاتر لەر - ابردوودا دەژین تا ھەنوکە. لەبەر ئەوەش سەر لەشتە نوێکان دەرناکەن و ناشی بینن تا ئەو کاتە ی بەلایدا تیدە پەر - ن، لی ی تی ناگەن، چونکە ناتوانن دەست نیشانی بکەن، مەش واتای ئەو ناگەییەت لە پیربوم شەرم دەکەم، و چرچی دەموچاویشم ناشارمەووە قژیشم بۆیاخ ناکەم،

*ئایا ئەو مندالی باسی دەکەیت نەبوو تە ھۆی ئەوەی زمانیکی سادە لە نوسینەکاندا بەکار ھێنی؟

(بەگرو تینیکیکەو دەلێت) گۆی بگرە، ئەتوانم ھەموو ھەفتە یە ک کتیبیکی ئالۆز بنوسم، بەلام پیم باشتەر دووسال جارێک کتیبیکی سادە چاپ بکەم، کتیبیک دور بیت لە ھەلچینی وشەو تەکنیکی ئەدەبی و زوو بچیتە دلی خەلکیەو، بەلام ئالۆز کەس لی ی تی ناگات، جگە لە کەسە گێژەکان کە وا ھست دەکەن ئەمە

کاریکی زۆر مهزنه چونکه ناتوانن لی تیڭگن، له دواى هەر ئالۆزیهک بۆ شاییهکی زۆر ترسناک ههیه، له وا دهر دهکهوێت شیوازی من شیوازیکی ر وکەشی بیټ، چونکه تا ئه و ئه ندازهیهی بتوانم به زمانیکی ساده و ر وون دهینوسمه وه، به لام له بهر ئه وه بهم شیوهیه دهنوسم بۆ ئه وهی هه ندى خویته ریش له گه ل مندا بکه وێته کار، سوکایه تی پچ ده که م ئاموژگاری ده که م له به سه ته له ک بونی ر ایده وه شیتم، مه به ستم له و حاله ی تیدا ده ژیت، به لام له هه مان کاتدا ناوه رۆکی بابته که بیروکه و هیما له خو ده گریت نا هیلم هیچ کاریگه ریه کی له سه ر بکریت. هه موو که سیک ده یه ویت بنوسیټ (عولیس)، به لام ئه گه ر سه به ی هه ستام بۆ ئه وهی سه ر ژمیری ئه و که سانه بکه م که (عولیس) یان خویندووه ته ده بینین زۆر که من، به لام له هه مان کاتدا به پای داواکاری بلاوکه راوه کانیش نانوسم، له هه مان کاتدا دلنیام که ئه م مانه هاوچه رخه زمانى ئه ده بی داها تووه .

* کاتیکی باسی که ره سه ته ی داها توت کرد، ئه وهی هینامه وه یاد که تو په یوه ندییه کی قولت له گه ل ئه نترنیټدا هه یه ؟

به لچ، وشه ی قول زۆر لاوازه بوته عبیرکردنی په یوه ندى من له گه ل ئه نترنیټدا، به لکو من خویه کی ته واوم پیوه گرتووه، چونکه کۆمه لگا و لا تانی جیهان زۆر له یه کتر نزیک ده کاته وه، به پیچه وانیه ی ئه وهی خه لک باسی ده کات، له بیرم دیت له رابردوودا له شوینیکی فراواندا ئاپارتمان نیشته ج ی بووم که چل خیزانی له خو ده گرت، به لام په یوه ندى من له گه ل دراوسیکاندا جگه له به یانیت باشیک هیچی تر نه بوو ئه ویش کاتیکی ئه سانسۆره که کۆی ده کردینه وه، به لام له گه ل ئه نترنیټدا به نوسین ئه زمونه کانت له گه ل که سانیک که هاوشیوه ی تۆن به ش ده که یټ، ئه وانیش ئه وه سه ته ت پیده به خشن که تو ته نها نیت، ئه نتر نیټ بکوژی ته نه اییه نه ک په روه رده که ری، ئه مه ش ناتوانیت ئه م تاوانه بخینه ئه ستۆی ته کنه لۆجیا. به لکو خودی مرؤف چاک و خراپی لایه نه کان هه لده بژیریټ .

* زۆربه ی چیرۆکه کانت باسی جهنگی نیوان چاک و خراپ ده که ن، وانیه ؟ ئایا چاک و خراپ دوو روی پاره یه ک نین. ئایا هه موومان بۆله ی دکتۆر جیکل و مسته ر هایدمان نه ده کرد؟

وابزانم ئه وهی مرؤف ویستی ئه نجامی داوه، له و باوه ر ه شدام ئه و توانایه شمان تیا به دی ده کریت که چ کاتیکی هه له بکه ین و چ کات ئامانجی خو مان بیپکین، چ کاتیکی برینداری بکه ین و چ کاتیکی یارمه تی بده ین، بی ئه وه په نا به رینه یاسا کۆمه لایه تیه کان، ئه و خه سه له ته ش که یارمه تیمان ده دات له ده ستنشان کردنی چاکه و خراپه له ناخماندا جیگیره. بیگومان ئیمه دوو که سین، هه موو شتیکیش له ژیا نی هاوسه ریه تیدا، به خو شه ویستی شه وه هه لگری تاریکی و ر وناکیه، نوسینیش تیکه له یه که له پایه داری و دلر اوکی، به لام ته نها ئه وه به شه وزه ئیجابیه کان به کار به ینین که هه لگرین، به لام مرؤف له ناوه ر و کدا چاکه، له هه مان کاتدا شه ی تانیش له ناخیدا چه قیوه و ده بیټ جاریک سه ر ئاو بکه ویت ..

* ئه ی دهر باره ی شه ی تانه که ی تو چی؟ هه ر مرؤفیک شیوه یه که، به لام شیوه که ی تو چی شیوه یه کی له خو گرتووه ؟

- وابزانم وه سواسی زیاتر هه لم ده خه له تیټی و ئاله م شیوه رستانه خو ی نیشان ده دات تو سه رکه وتنت به ده سه ت هی نا پاولو، بۆچی پشویه ک ناده یټ بۆ ئه وهی بکه وێته وه؟ ئه وه ئه و له خو باییه که به هه مو هیژیکم به ره نگاری

دەكەم، بەلام ئەوھى لە شىۋەكە ماوھتەوھ لىي دەكەمەوھو بى ھىچ دوو دلەك قوتى دەدەم! (پ يەكەنى) من ئەزمونەكانى خۆم پەسەند دەكەم و تىكەوتنىشى پەسەند دەكەم، لەلایەكى ترەوھ خەلكى ھەز دەكەن چەند شەيتانىك دروست بکەن بۆ ئەوھى فەرمانرەوایان بکات، تەنھا ئەوھ بەسە بى بەشى بکەى لەدەسلات بۆ ئەوھى لەناو بچىت، بەواتايەكى تر باوهر بەچۆنايەتى شەيتان نەكەين، ئايا دەبىت ژيان بەو ئاسانىە بگريئە بەر؟ كاتىك لەبارەيەوھ دەدويين وەك بلىي هاوكيشەيەكى بى خەوشە: كەسى ھەيە بۆ سەرکەوتن كەسيكيش ھەيە بۆ شكست، كەسيك ھەيە دلخوش كەسيكيش ھەيە دلئەنگ.

بلىين باوهرىكى تەواوم ھەيە بەوھيكە ئەم دوو حالەتە جى گۆركىيان بەسەردا دىت بى ئەوھى مرؤف خەونەكانى بىنئىتە دى: يەكەم ئەويكە وابزانين بەدى ھىئانى مەحالە، دووھميش ئەوھيە تەسلىمى ترسەكانمان بين، بەلام ئازايەتى و لىبران تاكە رىيە كە مرؤف نابىت دەستبەردارى بىت، چونكە ترس دەبىتە ر يگريك لەبەردەم گۆرانكارىەكانماندا بۆ ئەوھى نەگەينە ئەفسانەي كەسيەتى خۆمان.

*پاولۆ كۆيلۆ لەچى دەترسىت؟

وتار بىژى لەبەرامبەر كۆمەلىك خەلكى زۆردا بۆ نمونە، لەو باوهر ەدا نيم رابىم لەسەر ئەم حالەتە، چونكە بەشىكە لە رۆتىنەكانى ژيانم، ھەرچەند سىمىنار دەگرم و لەسەر تاسەرى جىھاندا چاوپىكەوتن دەكەم، بەلام سەرەراي ئەوھش ھەر لى دەترسم. ئايا دەزانى، ئازايەتى واتاي ئەوھ ناگەيەنئىت كە جىگا ي ترس لەبونتا خالىە، بەلكو دەبىت بىتە ر يگريك لەبەردەمىدا بۆ ئەوھى ئىفلىجت نەكات. ھەموومان دەترسين: ئەمە كاردانەوھيەكىغەريزيە، بەلام ئازايەتى ئەو ماوھيەمان پى دەدات بەرەو پيش ھەنگا و بنىين سەرەرا ئەو ترسەي لەناخماندايە.

*ئەي مردن چى ئايا لە مردن دەترسى؟

مردن؟ مردن وەك كچىكى جوان لەتەنىشمەوھ دانىشتبىت وايە، چاوبازىم لەگەلدا دەكات، ھەندى كاتيش دەيەويت ماچم بکات، بەلام من لەوھلامدا پآي دەلیم: نەخىر، ئىستا نە، كەمىك دان بەخۆتدا بگرە، لەدوايدا ماچت دەكەم..

*كچىكى جوانە؟ ئايا تا ئەو رادەيە سەرنج راکيشە؟

نەخىر، مەبەستم ئەوھ نىە تا ئەو رادەيە فرىو دەرە، بەلكو دەمويست بلىم دوژمن نىە، و ئىمە بۆ ھەتا ھەتا دوو ھاوړآي دلسۆزى يەكترين، ئەو بونەوھرىكە وەك سىبەرەكەم ھاوړىمە، چاوەكانم دەكاتەوھ، و دلّم دەخاتە لىدان و پىم دەلئىت: (گۆبىگرە ھاوړىم، دەبىت چاوهرى سبەي نەكەيت، تەماشاكە، بەرجەستەكە، تامكەو بەھەمو توانايكەتەوھ بژى، چونكە ئەوھى ئەمرؤ لەبەر دەستت دايە لەوانەيە رۆژىك بىت من بىمە خاوەنى لەبەر ئەوھش دەتوانم ئەوھت بۆ دووپات بکەم كە من لەمەرگ ناترسم.

*تاچ رادەيەك لە دەرونتدا ئاشتى بەرقەرارە! ئايا تۆ بەراستى ئەوھندە لەگەل خۆتدا ئاشتى خوازى؟

-ئايا ئەوھندە ھىمن دىمە بەرچاوت؟ لەوانەيە لەبەر ئەوھ وا دىمە بەرچاوت كە تازە لە وەرزش كردن ھاتومەتەوھ، مەبەستم وەرزشى تىر ھاويشتنە، ئەم وەرزشە زۆر پآي دەحەويّمە و دىقەتم پى دەبەخشىت، لە راستى دا من لە رەگەزى ھىمنەكان نىم، بەلكو من پياويكى زۆر سەرکيش و دوو دلّم، ئەوھى مەبەستمە

لهكۆپلى ناتىسىم، چۈنكى ئازادانە ژياوم و ئەزمونى خراپ و چاكام له هەمو قۇناغەكانى ژياندا وەرگرتووه . و ژيانى ھاوسەرىم لهگەل ژنىكدا بەستووه كه خۆشم دەوئىت، و ئەو بەرھەمانەى نووسيونم شانازيان پئوھ دەكەم، چۈنكى يارمەتى مليۆنەھا كەسى داوه له پەى بردن بەو خالەى كه دەتوانن حوكمر .انى خۆيان بكەن ئەگەر بىانەوئىت ئەو كارە بكەن . ھەرۈھا دەمەوئىت كاسۆلىكەكى دەست پاك بم: بەلام بەھەلە لىم تئ نەگەى . من نوسەرىكى كاسۆلىكى نىم .

نەينىكەكى خوايىھو سنورى سىروشتى مرؤفايەتى دەبەزىئىن، ئىستا نمونەيەكت پئ دەلىم كه شايەت حالى ئەم وتەى من بىت: من بەلايەنى كەم دوو ھەفتە جارىك سەردانى كەسە پىرۆزەكان دەكەم . پىرۆزى ئەوھىە له نەينىدا ھاوبەشى بىرئىن سەرەراى ئەو بارو دۆخە سنوردارە، كاتىك دەروانم بۇ ئەو كاهنەى كه بەبۆنەى ئەم بارو دۆخەوھ ئاھەنگ دەگىرئىت لەخۆم ناپىسىم، (ئايا ئەم كاهنە كەسىكى نمونەيىھە؟ ئايا بىبەشە لەھەموو ھەلەيەك؟ ئايا كەسىكى چاكة يان خراپ؟) ئەم جۆرە پىرسىارانە بەلامەوھ گىرنگ نىھو بەمنىشەوھ پەيوەست نىھ، چۈنكى بارو دۆخى كەسە پىرۆزەكان لەسروشتى مرؤفايەتى بەدە .

* ئايا له لاي كاهىندا دان بەھەلەكانى خۆتدا دەئىت؟

-بەلى، دان بەوھدا دەئىم .

*لەوانەيە ئەم كۆبونەوھتان زۆر درىژە بىكىشئىت؟

-ماوھەكى زۆر پىدەكەنئ، بەلى وايە! بەلام ئەمە ئەوھ ناگەيەئىت لەھەموو بواریكدا لايەنگرى كلىسای

كاسۆلىكەكان بم، و ھەندىك ھەلوئىستىيان ھەيە وەك خۆم لايەنگىرى نىم، سەرەر . اى ئەوھى بە ئازادىھەكى تەواوھوھ برىام داوھ كاسۆلىكى بم، ئەمەش ئەوھ ناگەيەئىت كاسۆلىك لە ئىسلام و بودايى يانە دىانەتەكانى تر باشتەر بىت، تەنھا مەبەستەم ئەوھىە بگەرئىمەوھ بۇ رەگ و رىشەى خۆم و ئەوھى لەسەرم پئويستە رىزگرتنە لەداب نەرىتى ئەم رەگ و رىشەيە .

دەبىت مرؤف جيا بىرئىتەوھ لەو ترسەى كه نوئىنەرايەتى دەكات، بگرە ئەو كاهنەش كەسىكى خراپ بىت، چۈنكى كاتئ دان نان بە تاوانەكاندا مرؤف سنورى خودى خۆى دەبەزىئىت . دەبىت لىبوردە بىن لەبەرامبە نەينىكەكاندان دەبىت ملكەچى بارو دۆخەكانى بىن و بئ چاوپۆشى بئ ھىچ مەرجىك خۆشەويستى بكەن . بەھەر حال، تەنھا دىن دەست بەسەر ئەم رۆزگارەماندا ناگرئىت، بەلكو ھەموو شتىك روو بەرووى ئەم حالەتە دەبىتەوھ، بىنىت چى بەسەر ولاتە يەكگرتووهكاندا ھات: يانزەى ئەيلوليان كىرە ھەلىك بۇ ئەوھى جەنگ لە عىراقدا بەر پا بكەن . بەراستى مايەى شەرمە . كارەساتەكانىان كىرە ھەلىك بۇ ئەوھى خىزمەتى بەرژەوھندىھەكانىان پئ بكەن .

(ئاپنار) ھەمان ھەولئى دا لە ئىسپانىادا، بەلام لە مەدرىدا كارەساتى لىكەوتەوھ . ھەولئىدا بەدرو كىرەن دوژمن بەبەرھەم بەيئى، بەلام سەرکەوتنى بەدەست نەھىئا، زۆر جار مرؤف وا ھەست دەكات دەتوانئىت يارى بە بىرو باوھرى خەلكى تر بىكاتو بەو لايەدا ئاراستەى بىكات كە بەرژەوھندى خۆيانى تىدایە، بەلى ئەمە يەككە لە خۆ ويستى مرؤف و ئەو مايكيا قىلىھە ترسنۆكانەى كه خۆيان بەشەرەنگىزى پوچەل دەكەن لەترسى ئەوھى

که سیکی باشیان لی دهر بچیّت و خویمان ته سلیمی ته ماع ده کهن له ترسی ئه وهی نه وهک قه ناعهت به به شی خویمان بکهن و به دوا ی پاره را ده کهن له ترسی ئه وهی نه وهک که سیکی که مده ستیان لی دهر بچیّت * و تاریکی سهیر له (مۆلتی ملیونیرکی) وهک تو دهر بچیّت...

به لئ من ملیونیرم، پاره یه کی زور کۆ ده که مه وه له دوا ی ههر کتیب فرۆشتنی کمد او ئه توانم بلیم ئه وه ندهم پاره هه یه که به شی چهند (دۆنیکم) بکات مه به ستم ئه وه یه به شی سی جار له دایک ببه مه وه و پیریم و بمرم. من که سیکی جادو گهرم وهک خۆت ده زانی! مه به ستیشم ئه وه نیه پاره خراپه، به لکو شیوازی به کار هیئانه که ی له وانیه هه ندی کات خراپ بیّت.

* ئه وه موو پاره زوره ی که تو خواوه نیتی سه ره تا له سه ره که وتنی کیمیا گهر وه دهستی پیکردوه که وهر گێردرا بۆز یاتر له شه ست زمانی زیندوی جیهانی و له (155) ولاتدا چاپکراوه، هه روها سودی لی وهر گیرا بۆ نمایش کردنی شاتوو ئۆپیرا و موسیقا و اش دهر ده که ویت له م ماوه یه دا ملیونه ها دۆلارت بیته ده ست به هوی دهر کردنی فیلمی کیمیا گهر؟

- ئه وه م به بیر مه هیئنه ره وه، چ هه له یه کی مه زلم کرد (له م ساته دا پاولۆ ئاگاداری ئه وه ده بیّت که دنیا خه ریکه تاریک ده بیّت و خه ریکه ته نگ به ژوره که ش هه لده چنیّت. له بهر ئه وه لیم ده پرسیت ئایا پیویستم به وه یه ژوره که به کاره با روناک بکاته وه، منیش وتم، نه خیر، با هه روا بیّت، چونکه سیحر پیویستی به تاریکیه هیوادارم ئه م فیلمه به به ره م نه یهت، زور په شیمانم له فرۆشتنی مافی ئه م کتیبه، له سه ره تای هه نگاو نام بۆ ناوبانگی جیهانی، له دوا ییدا په یه م به وه برد که ئه م پیشکه وتنه سروشتی نیه، بیگومانیش به بۆچونی (لۆرس فیشبۆرن) سیناریست و دهر هیئنه ریکی زور سه رکه وتوه، به لآ م کۆمپانیای (وار نه ر) ئه وه ی خواوه نی مافی ئه م کتیبه یه، سه رقالی گۆرینی سیناریۆکه ی فیشبۆرن، له دوا ی کیمیا گهر، چیتر هیچ کتیبیکم نافروشم به به ره م هیئنه ره سینه ماییه کان، به لکو ماوه ده ده م به خوینه ره کانم خویمان سیناریۆکه ی بنوسن و خویشان ئه کته ره کانی بۆ هه لبرترین نامه ویت ته نها رۆمان بنوسم، مه ودای سه ر به خوئی و خه یال به شیکی جیهانه کراوه ن له و بنه مایانه ی من پهیره ویان ده که م، سه ره رای ئه وه ش هه ر یه ک له نوسینه کانم هه لگری ناوه رۆکیکی تاییه ت به خویرن.

* به لکو ده بینم له نوسینه کانتدا یه ک ناوه رۆک دووباره ده بیته وه، ئه گه ر ورد بینه وه له داستانی (په ره سپه که) ئایا ئه م بارو دۆخه شاراره یه چیه و چۆن له دایک بوو؟

ناه، تو لیکۆله ره وه یه کی زور لیها توی! ئه م داستانه له سالی (1987) وه دهستی پئ کرد، کاتیک بریارم دا (حه جه که ی که مپۆستیلا) بنوسم، له و رۆژه دا زور دوو دل و ترسابووم، سه ره رای ئه وه ی که ئه م نوسینه خه ونی ئه وه ل و ئاخرم بوو، دوا ی ئه وه ئه مه م له خۆم پرسی؟ ئایا بنوسم، یان نه نوسم؟ ئه مه ئه و دل ر اوکی سروشتیه یه که یه خه ت ده گریّت کاتیک بزانیته هه نگاو یکی تازه ده نییته و له وانیه ر هوتی ژیانته له ریشه وه بگۆریت. دوا جار به خۆم وت: ئه گه ر ئه مرۆ په ریکی سپیم بینی ئه وا ده ست ده ده مه نوسین، ئه و رۆژه بینیم و ده ستم دایه نوسینی، دوا ی ئه وه کتیبه که سه رکه وتنیکی بهرچاوی به ده ست هیئا و خه ونه که م هاته دی، له و کاته به دوا وه چیتر چاوه ری ئه م په ره سپه ده که م پیش ئه وه ی ده ست بده مه نوسینی هه ر شتیکی، ئه مرۆش تا هه شت په ره ی سپیم دۆزیوه ته وه، له وانیه جاری و هه یه هه فته و مانگ چاوه رای بینی بکه م، به لآ م ده ست

نادمه هيچ نوسينيک تا ئه و پهره سپيه نه بينم، هه نديک خه لک به فرين ته عبيري ده کهن، به لام من حه ز ده کهم ناوی بنيم بارودوخ.

* ئايا فرين بوو يان بارو دوخ؟ ئه مهش نيسته جي بونت له ناوهر استي لاديدا رون ده کاته وه: ئه گهر له شارو دانيش توانيکي زوردا نيسته جي بوايه يت که متر ريت ده کهوت له پهره سپيه کان؟

- (کۆيلو پيده کهني و دواي ئه وه داوام لي ده کات ته سجيله که بو ماوه ي چه ند خوله کيک خاموش بکه م، بو ئه وه ي بمناسيني، به خيزان و هاويشتي (25) ساله ي (کريستينا) که تازه له گه ل دايکيدا گه راوه ته وه بو مال، کريستينا پي و تم که وي نه کيشه، له م دوايه نه دا هه نديک له تابلوکاني له سنوري نمايشگايه کي گروهيد له لوبنان نمايش کراوه، ئه وه شي پي ر اگه ياندم که زور حه زده کات سه رداني لوبنان بکات، به نهيني بيرم لي کرده وه، و له دلي خو مدا وتم: زور باشه: ئيستا زانيم چون ناچاري بکه م سه رداني ولا ته که م بکات، چونکه هاو په يمانيم دوزيوه ته وه که ده توانيت زور به ئاساني به ينيته ئه و رايه ي که به م زوانه سه رداني به يروت بکات! هاوسه ر گالته له گه ل خيزانه که ي ده کات و ماچيکي ده کات و ده ر واته موبه قه که وه، هه روه ها ده ست ده کات به ياري کردن له گه ل خه سوشي دا دواي ئه وه ماچيکي ده کات دواي ئه وه بويه ده رده که وي ت که کريستينا چه نيکي داوه به و جي مومانه ي که هي ناو ني له گه ل خويدا، و دواي ئه وه ده ست ده کات به دابه ش کردن به سه ر مي زه کاندا، دواي ئه وه چاويکي لي داگرتم وتي: بينيت؟ بگره ئه گه ر مليار دي ريش بم، ئه وه ناگه يه ني ت که من نرخ بو شته کان دانانيم ئه مه گالته جار يه کي تازه بوو ئه و هه رگيز ده ست له م گالته ج اريانه هه ل ناگر ي ت، چه ند جاريک پي ده که ني، دواي ئه وه، به رده وامي ده ده ينه وه به گفتوگو کانمان بي ئه وه ي بلي ت چ پرسيا ريک ت کرد يان من به خو م بلي م چ پرسيا ريک ت کرد، داهينه ري کيميا گه ر ناهي لي ت تالي بيرکردنه وه کاني لي ون بي ت).

ئيستا پي ت ده لي م بو جي له لاديدا نيسته جي بووم، له چه ند سالي کي ر ابردودا، په يم به قوناغي کي ژيانم برد و له خو م پرسى: (تو بلي ي پيوستت به چي بي ت؟ وه لامه که شي ئه مه بوو: (پيوستم به ده زگايه کي کومپيو ته ري کاربوو، له گه ل چه ند کراس و پانتولي کي باشدا، هه وره ها سه ر به خو يه کي ته واو بو ئه وه ي بتوانم لي خشان يکي ته واو له گه ل ژياندا دروست بکه م.

* ئه ي ده رباره ي خه لکي چي؟

به لي خه لکيش به هه مان شي وه، بي گومان پيوستيشم به خه لکيه، له راستيدا ژياني ئه مرؤم له نيوان لا يغرؤ تاره، و ئوداجيو تورا قه تيس ماوه، ئيستا له زانستي لا يغرؤ گه راومه ته وه، ئه گه ر هه فته ي ر ابردوو له ولاتي باسک بومايه، ئه وا هه فته ي داهاتوو نغروي لا يغرؤ ده بووم هه رچه ند له مونا کو ش دا کونفراسم هه يه، به لام له م ساته دا، ولي رده دا، له قوناغي ئوداجيو دا ده ژيم، و پاشه که شم له و فه زا گو شه گري به يه مال کردوو، ئايا ده توانم به رگه ي به رده وامي به کيک له م دوو ئيقاعه بگرم بي ئه وه ي ئه وي تريان ولا مي بداته وه؟ نه خي ر.

* ئايا جگه له بارو دوخي پهره سپيه که، هيچ بارودوخي کي تر شک ده به يت بو نوسين؟ يان ئايا سيسته مي کي ديا ري کراوت هه يه بو نوسين؟

نه خي ر، من به قيست نانوسم، به لکو ده ست ده که م به نوسيني کتي به که و به يه کجار ته واوي ده که م، ناوه ستم تا ئه و کاته ي کو تايه که ي ده نوسم، ئه نجامداني نوسيني کتي بيک پيوستي به مانگ و دووه فته يه کي به رده وام هه يه

تا بنوسریت، ئەمە شیوازی نوسینی من لە سەردەمی ھەرزەکاریمەو، ھیچ رۆژیک حەزم لە سیستەم و خۆگونجاندن نەکردوو، تا ئەو کاتەی سەرکێش بووم.

*باسی رابردو دەکەیت. ئایا ھیچ لەو سەرکێشیانەت لە ئیستادا ماو؟

بەلکو ھەمووی ماو! گری سەرکێشی بەلامەو زۆر گرنگە، ئەمە ئەو ناگەینیت مۆف لە پیناوشتە پر و پوچەکاندا بچەنگیت، بەلکو گرنگترین شت ئەو یە بەردەوامی بەیت بەتیکۆشانەکانت لە پیناوشتەیی باوەرت پێیەتی.

من خەبیری سەرکێشیم، یا سەرکێشیکی ئەزمون دیدەم، باوەر م بەشۆرش و گۆران، و باوەریشم وایە بی سەرکێشی ھیچ گۆرانکاریەک لەجیھاندا روو نادات، و لەبەر ئەوەی وا بووم، و ئیستاش پیاوی زیادە رەوی و شەرەنگیزی مەرزە سەختەکانم، و لەتوانامدا ھەبە کە کەسە زۆر ساردەکان لەژیان تیگەینم.

شەرەنگیزی ھەندآ جار تووشی کێشەمان دەکات، ئایا زیادەر رەوی و شەرەنگیزیت تۆی فریداووتە چ گۆشە یەو کەو؟

- زۆر برینداربووم، ئایا ھیچ لەم بارە یەو دەزانی؟

زۆر شانازی بەخۆمەو دەکەم، ئەمەش ئەو دەسەلمینا کە ئازایانە ژیا، لەوانەشە ئازایەتی تاکە تاییەت مەندی من بێت ئایا ئەم ئازایەتیەم لەخۆشەویستیەو سەرچاوەی گرت یان لەکارە کەمەو یان لەھەولدانە رۆحانیەکانمەو.

ھەرەھا لەھیچ کرداریکم پەشیمان نیم، بەلکو تاکە قۆناغیک کە من لێ پەشیمان بم ئەو کاتانەبوو کەخوم گرتبوو بەمادە بێھۆشکەرەکانەو، بەراستی مادە بێھۆشکەر تەلەبەکی زۆر ترسناکە.

*وابزام باس لەقۆناغە ئاگرینەکەت دەکەیت ئەو کاتانە کە شیعەرە گۆرانیت بۆ رائل سیشاسی گۆرانی بێژی رۆک دەنووسی؟

- بەلآ، ئەو ئەو قۆناغە بوو کە ھەموو مادە بێھۆشکەرەکانم تیدا تاقی کردەو، جگە لەھیرۆین، مادە

بێھۆشکەرەکان زۆر خەتەرناکن، نەک لەبەرئەوێ خراپە، بەلکو لەبەرئەوێ ھەستیکی باشمان پآ دەبەخشآ، لەوێش خراپتر توانای بریاردانمان دەکوژیت.

لەبەھەشتیکی ساختەدا زیندانیمان دەکات کە تیدا نەتوانین ھەلبژیرین و بریار بدەین، لەقۆناغیکدا بەتەواوی رووخام، بەلام پەشیمان نیم لێ، چونکە ھەموو شتیک لەم جیھاندا روودەدات بۆ ئەوێ سوودت پآ بەخشیت.

*ئەگەر تۆ بەراستی باوەرت وایە ئاغای کۆیلۆ، کەواتە، سودی منالەکان لەبرساندا؟ سودی کاری زۆر و تەعەداکان؟ سودی توند رەویی و خەم و چەوساندنەو مان بۆ باس بکە؟

- (دوای چەند ساتیک تیرامان، و بآ دەنگی) زۆرباشم، ئەگەر پیت بلیم وەلامی ئەم پرسیارەت دەزانم کەواتە درۆت لەگەلدا دەکەم، بەلام دەزانم کەھۆکاریک لەدوای ئەم رووداوانەو ھەبە؟

چی بکەم تا بەرپەرچی ئەم کارە دزیوانە بدەمەو؟ ھەول دەدەم رۆلی خۆم لەرێی رێخراویکی خێرخاوە کەدامەزاندوو بۆ مندالانی ھەتیوو کەسە بەتەمەنەکانی بەرازیلە، ھیچ سودیکی نییە گەر بەدوای ھۆکارەکاندا

بگه ریښ، به لکو چاکتر وایه هه ریه کی کمان به پیی توانا رولی خوی بیښت له نیوه ندی ئەم گه ره لاوژه
ئابرو به ردا، ئەوهی ببه خشیت، ده بیټ خو شه ویستی بکات، ئەوهی هاو به شی بکات، ده بیټ بنووسیت ..
* پیوسته بنووسیت؟ له م سهرده مه دا ملیونه ها کتیب چاپ ده کریت با ئەوهی ره ور -هوهی جیهان به ئەندازهی
میرووله یهک بباته پیشه وه، ئایا به بۆچوونی تو ئەدهب ئەکرآ بیته کارایه کی گور -هه ری ئیجایی له نیوه ندی ئەو
گه ره لاوژییهی که خۆت باست کرد؟

- کارایه کی گور ره؟ نه خیر، به لآم له و باوهر -ه دام ئە ده ب ده روازه یهک بیټ، له هه مان کاتدا ئەو رووداوانه ی
له داستانه کاندایه یخوینینه وه له وهو پیش پیان ئاشنا بووین، به لآم کاتیک ده یانخوینینه وه راده میښن له نووسه ر
و ئەو کاراکترانه ی که ئەم کتیبه بۆت ده گوازیته وه، ئەمه ش چه ند کارداوه یه کمان لا دروست ده کات. و ئەو
هه سته مان پی ده به خشیت که ئیمه ته نها نین، هه ره به ره ئەم هویه ش شیعری شاعیریکی چینی کاریگه ری
ده کاته سه ر خوینه ریکی ئیرانی. و رۆمانی نووسه ریکی به ر -ازیلی رۆحی خوینه ریکی لوبنایی به رجه سته
بکات. وانیه؟

* ده قاو ده ق وایه، بانیستا قسه له سه ر به رازیل بکه ین، تو زور جیاوازتری له نووسه ره ئەمریکا لاتینییه کانی تر،
که نووسینه کانیان له چوارچۆیهی ولاته کانیان ناچیته ده ره وه، بۆ نمونه کۆلومبیا له نووسینه کانی مارکیز
ده خوینینه وه، پیروش له یوسا، و به ر -ازیلش له ئاماده و، و هه روه ها. له هه مان کاتدا هه یچ یه ک له ر -ووداوی
داستانه کانی تو له به رازیلدا رووناده ن، بۆچی؟

یه که م له به ره وهی من که سیکی ریشه ییم له ولاته که ی خۆمدا، و چاک ده یناسم، تا ئەو راده یه ده یناسم که چاوه
پاکیزه کانه هیشتا ئەو توانایه یان تیا به دی نا کریت تا به شیوه یه کی باش بتوانم باسی بکه م و بینووسم هه روه ها
بلی هه لگری ئەندیشه یه کی پاک و ته واو بم له باره یانه وه، به لآم ئامادۆ (به ر -ازیله که مانی) به شیوه یه کی زور
جوان نووسی که زمان له وه سف کردنیدا لال ده بیټ، کاتیک ر -ۆکانیک ده نووسم که رووداوه کانی له به لقان یا
ئیسپانیا یان رۆژه لاتی ناوه ر -است روو ده دن، به لآم سه ره ر -ای ئەوه ش من وه ک به ر -ازیلیه ک ده نووسم، زور
که سیش ده سته پاچه ن له م جوړه نووسینه دا، چونکه رووکاری ده ره وهی ئەم جیهانه به به رده وایه ده بینن، تو
ده زانیت که له ولاته که مدا له نیوان شته پیروژ و دنیا ییه کان.
زانراو و نه زانراو سیحر و راستی بۆ شاییه ک نیه ..

* لیره وه دواهه مین پرسیارم سه رچاوه ده گریټ، ئایا تو ساحیری هه روه ک چۆن زۆربه ی خه لک و اباست ده که ن،
یان لیه اتووی له باره ی ئەوهی که خه لک ده یانه ویټ چی بیستن؟

کا ده زانی؟ به لآم وشه ی (دواهه مین) به کار مه هیښه، زور رقم لییه تی، چونکه واتای ئەوه ده گه یه نیټ که من
نووسه رم، ئیمه ناگه ریښه وه بۆ ئەوهی دووباره چاوپیکه وتن له گه لپ به کتردا بکه ین.

* به لی تو راست ده که یت، بیرشم له وه کرده وه کاتیک وتم؛ به لآم تو له ر -ۆحی من تیده گه یت، به هه رحال،
پرسیاریکی ترت لی -ده که م بۆ ئەوهی کاریگه ری ئەو وشه یه پوچه لپ بکه یښه وه، چ رسته یه ک زورچار
له خوینه ره کانت ده بیستی کاتیک ده یان بینیت؟ (با دوو دلی تو له روحی من ده گه ریت).

-دوای ئه وه ئه وجا دووگهر ههستایه سه رپا پپی وتم؛ (ئیس تاش، ههسته سه ر پچ بر پینه دهره وهی بو ئه وهی چهند تیریك بهاوژیین، تو له بورجی (كه وانی) وهك خیزان و خه سوم، له وانه شه هه لگری غه ریزه ی راوکردنیش بیت له كرۆمۆسۆمه كانندا، دهمه ویت توانات تاقی بکه مه وه، به م شیوه یه رۆشتینه باخچه كه و بر یارمان دامن یه كه م تیر بهاوژیژم، خۆم به پی آ ئامۆژگاریه كانی خۆم ئاماده كرد بو هاویشتنی یه كه م تیر، قه ره و لم گرت له ئامانجه كه و هاویشتم، به لام بورجه كه م یارمه تی دهرم نه بوو بو ئه وهی ئامانجه كه م بیكیم، سه ره رای ئه وهش ئاره زوی پیکانم نه بوو، تیره كه م چهند کیلو مه تریك دوورتر له ئامانجه كه ی فر ی و باوه ریش ناکه م رۆژیك له رۆژان كه س بتوانیت ئه م تیره بدۆزیته وه، به لام کاتیك نۆره ی تیره هاویشتنی ئه وهات..

ئایا دوای ئه م هه موو گفتوگۆیه پیویست ده کات بۆتان باس بکه م تا چ راده یه ک لیها تووه له تیر هاویشتن و ئامانج پیکاندا.